

ILIRSKA BISTRICA, KRAS, BRKINI • Gradnja povezovalnega vodovoda Ilirska Bistrica-Rodik se bliža koncu

Bistričanom ne bo treba več prekuhavati vode

V bistriški vodarni so konec leta poskusno zagnali nov sistem ultrafiltracije, s katerim bodo odpravili prekuhavanje pitne vode ob večjem deževju. Sistem je del širšega projekta gradnje povezovalnega vodovoda med Ilirsko Bistrico in Rodikom, ki se po dveh letih bliža koncu, trem brkinskim občinam pa povzroča nemalo težav, saj so se zaradi zamujanja države z izplačili morale likvidnostno zadolžiti.

• KATJA KIRN VODOPIVEC

Država izplačala komaj tretjino denarja

Povezovalni vodovod Ilirska Bistrica-Rodik, ki prinaša izboljšanje vodooskrbe za 53 naselij in več kot 10.000 prebivalcev v občinah Ilirska Bistrica, Hrpelje-Kozina in Divača ter delno novogradnjo vodovodnega sistema na trasi Ilirska Bistrica-Pregarje-Rjavčje-Artviže-Rodik, obenem pa tudi posodobitev vodarne v Ilirski Bistrici in gradnjo šestih sekundarnih vodovodov, se ta čas gradi le še na Pregarjah, med Harijami in Pregarjami pa urejajo še nekatere vodne objekte. So pa tudi tam z deli že na treh četrtnah, je povedal ilirskobistriški župan **Gregor Kovačič**. Vsa dela pa bodo predvidoma končana do konca aprila.

V divaški občini jih čaka še gradnja sekundarnih vodovodov po vaseh. "Delno smo že začeli z gradnjo v vasi Misliče in Vareje, ostalo bomo nadaljevali letos in naslednje leto," pojasnjuje županja **Alenka Štruel Dovgan**.

Kar 13,5 milijona od skupno 20,2 milijona evrov težkega projekta odpade na bistriško občino, divaški del naložbe znaša 4,6 milijona evrov, 2,1 milijona pa hrpeljsko-kozinski. Občine so zanj pridobile 12,3 milijona evropskega in državnega denarja, še 3,3 milijona prispeva vodni sklad.

Nemalo preglavic pa občinam povzroča prepočasno izplačevanje zahtevkov. Doslej jim je država izplačala komaj 5,2 milijona evrov, kar je komaj tretjina vseh sofinancerskih sredstev, ki bi jih občine že morale dobiti na svoje račune. Vse tri občine so zato morale lani najeti premostitvene kredite. Občina Ilirska Bistrica, ki je doslej dobila izplačanih le 2,5 od skupno devet milijonov evrov, zagato rešuje z dvema posojiloma v skupni višini 5,5 milijona evrov. V Divači, kjer so doslej dobili povrnjenih 1,68 milijona evrov, država pa jim dolguje še dva milijona, so se zadolžili za 1,1 milijona evrov, zaradi zamud z izplačili pa imajo tudi nekaj odprtih zapadlih računov. Likvidnostni kredit je najela tudi hrpeljsko-kozinska občina, ki ji je država doslej povrnila 800.000 od skupno 1,8 milijona evrov.

Pili bodo boljšo vodo

Na Bistriškem so v sklopu projekta posodobili tudi vodarno z novim sistemom ultrafiltracije, ki so ga poskusno zagnali decembra, z njim pa bodo odpravili pogost ukrep prekuhavanja pitne vode zlasti ob dolgotrajnem deževju. "Ultrafiltra-

V Ilirski Bistrici so v sklopu gradnje povezovalnega vodovoda posodobili tudi vodarno z novim sistemom ultrafiltracije.

15,6

milijona evrov za projekt prispevata evropski kohezijski sklad in država

5,2

milijona evrov je doslej država izplačala občinam

cija bo omogočala boljše čiščenje vode, kar pomeni, da zaradi povečane motnosti pitne vode ne bo več treba prekuhavati. Poleg same odprave motnosti ultrafiltracija vpliva tudi na odstranjevanje drugih nezaželenih snovi v vodi, zato bo od meseca marca, ko bo objekt obratoval v polnem zagonu, bistveno bolj varna in kakovostna

tudi vodooskrba," pojasnjuje direktor Komunale Ilirska Bistrica **Tomaž Umek**. Naložba je stala 3,47 milijona evrov.

Ena od pridobitev novega povezovalnega vodovoda je tudi možnost pošiljanja vodnih viškov iz bistriškega sistema v sistem Kraškega vodovoda in obratno, in sicer med 10 in 15 litrov na sekundo. "To pomeni neko rezervo zlasti v primeru, če pride do onesnaženja edinega vodnega vira, ki ga ima Bistrica," dodaja Umek.

Povezali bi se tudi s postojnskim vodovodom

Občina pa se dogovarja tudi o možnosti vzpostavitve povezave s postojnskim vodovodom prek Knežaka, ki se zdaj večinoma oskrbuje iz postojnskega sistema. "Lani smo se začeli povezovati vsi trije vodovodi na tem območju, bistriški, kraški in postojnski, prav z namenom zagotavljanja stabilne oskrbe s pitno vodo v izrednih razmerah. Tako bistriški kot postojnski vodovod namreč nimata rezervnega vodnega vira in sta zato še posebej ranljiva, morebitni viški iz vseh treh sistemov pa bi bili lahko na razpolago tudi za potrebe oskrbe Istre," razlaga Umek.

Na Komunalni skupaj z občino snujejo še nekaj novih

Asfalt po slemenski cesti do konca leta 2025

Ker gradnja vodovoda med Ilirsko Bistrico in Rodikom v večjem delu poteka po brkinski slemenski cesti Harije-Artviže in je ta zato skoraj v celoti prekopana, direkcija za infrastrukturo po koncu del načrtuje njeno obnovo in preplastitev. Kdaj točno naj bi z deli začeli, nam na direkciji niso odgovorili, so pa zapisali, da je rok za rekonstrukcijo celotnega odseka 31. december 2025. Dela obsegajo rekonstrukcijo ceste na območju gradnje vodovoda, ureditev odvodnjavanja, meteorne kanalizacije in prometne signalizacije, vrednost del pa je ocenjena na 15,3 milijona evrov. Po dogovoru med ilirskobistriško občino in direkcijo naj bi sicer prednostno asfaltirali odseke cest skozi naselja, začenši s Harijami. "Občina je že poskrbela za ureditev nekaterih občinskih cest v naseljih in se zelo zavzema, da bi direkcija prednostno asfaltirala državno cesto skozi naselja," pojasnjuje ilirskobistriški župan **Gregor Kovačič**.

posodobitev na vodovodnem sistemu, s katerimi želijo znižati visoke stroške elektrike, ki so botrovali lanskim podražitvam vodarine. Strošek električne energije se je v strukturi cene vode z osmih povečal na skoraj 40 odstotkov pri kubičnem metru vode. Za delovanje vodovodnega sistema so v letu 2022 namenili 520.000 evrov, lani se je poraba sicer znižala na dobrih 400.000 evrov.

Sončni elektrarni in obnova vodne turbine

Da bi te stroške še dodatno znižali, so na črpalnišču Kraljevi hrib, ki je tudi največji po-

rabnik električne energije v celotnem vodovodnem sistemu, že postavili sončno elektrarno, v omrežje jo bodo priključili marca.

Letos načrtujejo postavitev še druge sončne elektrarne na vodarni, pridobili pa so tudi elektroenergetsko soglasje za obnovo vodne turbine v vodarni, za katero bodo že ta mesec začeli iskati izvajalca. "Ko bodo vse tri elektrarne delovale, to lahko predstavlja do 15-odstotni prihranek pri stroških električne energije v vodooskrbnem sistemu, kar pa seveda posledično vodi tudi v znižanje cene storitve za uporabnike," napoveduje Umek.

Tomaž Umek

direktor Komunale Ilirska Bistrica

"Od meseca marca, ko bo prenovljena vodarna obratovala v polnem zagonu, bo bistveno bolj varna in kakovostna tudi vodooskrba."

